1961

ଫେବୃଆରୀ 21

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ

ବନାମ

ମେସର୍ସ ଫିଲ୍ମିସ୍ତାନ୍ ଲିମିଟେଡ଼

(ଜେ. ଏଲ. କପୁର, ଏମ. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଆୟକର-କର ପଇଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ଦଣ୍ଡ -ସୀମା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ-ସୀମା ଅବଧି ପରେ ଦେୟକରାଯିବାକୁ ଥିବା କର-ଆବେଦନ ଯଦି ତମାଦି ହୋଇଥାଏ -ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922 (1922ର II), ଧାରା ଗୁଡିକ 30, ଉପ ଧାରା (1) ଏବଂ (2), ଧାରା 46 (1) ।

ଆୟକରର ଏକ କିସ୍ତି ପଇଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା କାରଣରୁ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ ଧାରା 46 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଆବେଦନର ସ୍ମାରକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, ଆବେଦନ ଦାଖଲ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ଶେଷ ହେବା ପରେ କର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 (2) ର ପ୍ରାବଧାନରେ "କୌଣସି ଆବେଦନ ରହିବ ନାହିଁ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ କୌଣସି ଆବେଦନର ସ୍ମାରକ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ନିର୍ଣ୍ଣିତ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ସହିତ ପଠିତ , ଉପ-ଧାରା (1) ଉପ-ଧାରା (2)ର ପ୍ରାବଧାନର ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ଯେ ଦେୟ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ତାରିଖରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଅଛି କି ନାହିଁ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 451/1960 ।

1961
ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ
ବନାମ
ମେସର୍ସ ଫିଲ୍ମିସ୍ତାନ୍
ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କାପୁର

1957 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 18 ତାରିଖର ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର I.T.R. ସଂଖ୍ୟା 8/1957 ମସିହାର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କେ. ଏନ୍. ରାଜାଗୋପାଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଡି. ଗୁପ୍ତା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶନ ନାରାୟଣ, ଏସ୍. ଏନ୍. ଆଣ୍ଡଲେ, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ରାମେଶ୍ଵର ନାଥ ଏବଂ ପି. ଏଲ୍. ଭୋହରା ।

1961 ଫେବୃଆରୀ 21 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ କପୁର -ଏହା ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ (ଏହା ପରେ "ଅଧିନିୟମ" କୁହାଯାଏ) ର ଧାରା 66A (2) ଅନୁଯାୟୀ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1949-50 ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 1954 ମସିହା ଜୁନ 2ରେ ଆୟକର ଏବଂ ସୁପର ଟାକ୍ସ ଭାବରେ 1,80,646/ 14/- ଟଙ୍କା ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 17 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ ସେହି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଦାବି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କିସ୍ତି ଆକାରରେ ପଇଠ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । 30,646/14 ଟଙ୍କାର ଶେଷ କିସ୍ତି 1955 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 20ରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଦେୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି କିସ୍ତିର ଦେୟ ଖିଲାପ ହେବାରୁ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 46 (1) ଅନୁଯାୟୀ 1955 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 31ରେ 3, 000 ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରିଥିଲେ । ଏପ୍ରିଲ 20,1955 ରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଅପିଲୀୟ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେହି ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ କିସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମେ 16,1955 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଆବେଦନ ସହଯୋଗୀ ଆୟୁକ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ଯେ ଟିକସର ଶେଷ କିସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିବାରୁ ଆବେଦନଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ ଅପିଲୀୟ ସହଯୋଗୀ ଆୟୁକ୍ତ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଆୟକର ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 (1) ଦ୍ଵାରା ଆଦେଶ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଧାରା 30 (2) ଦ୍ଵାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇ ନାହିଁ, କେବଳ ପ୍ରତିକାରକୁ ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଆହୁରି ମଧ

1961
ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ
ବନାମ
ମେସର୍ସ ଫିଲ୍ମିସ୍ତାନ୍
ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କାପୁର

ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଅଧିକାରକୁ ନଷ୍ଟ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତେଣୁ କରଦାତା ଟିକସ ବକେୟା ପୈଠ କରିବା ମାତ୍ରେ ଆବେଦନ ସଠିକ ଆବେଦନରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 1955 ମସିହା ମେ 16 ରେ ବକେୟାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଭାବ ଥିଲା ଯେ ସେହି ତାରିଖରେ ଅପିଲୀୟ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଏହା ପରେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା କି ନାହିଁ ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଅପିଲୀୟ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଥିଲା । ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆବେଦନ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଟିର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ଥିବା ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନଟି କହିଥିଲେ :

"୨୦ ଏପ୍ରିଲ, ୧୯୫୫ରେ ଆବେଦନ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ତମାଦି ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବେଦନ ହେଲା କି ଏବଂ ଅପିଲୀୟ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କ୍ଷମାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଚିତ ଥିଲା କି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ ?"

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ସକାରାତ୍ମକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ । ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଏହି ରାୟର ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 30 (1) ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦରେ ଏକ ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି :

"ପରନ୍ତୁ ଯଦି କର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥାଏ, ତେବେ ଧାରା 46 ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଆବେଦନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।"

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ "କୌଣସି ଆବେଦନ ରହିବ ନାହିଁ" କୁ ନେଇ ଜାରି ରହିଛି । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ଯୁକ୍ତି ଉଠିଥିଲା ତାହା ଥିଲା ଯେ ଏହି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନ କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଯଦି ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ତେବେ ଆବେଦନର ସ୍ମାରକ ଦାଖଲ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ଦାଖଲ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା କେବଳ ଏକ ବର୍ଜ୍ୟ କାଗଜ | ଆମ ମତରେ, ଏହି ପ୍ରବଧାନରେ "କୌଣସି ଆବେଦନ ରହିବ ନାହିଁ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ କୌଣସି ଆବେଦନର ସ୍ମାରକ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନ

1961
ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ
ବନାମ
ମେସର୍ସ ଫିଲ୍ମିସ୍ତାନ୍
ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କାପୁର

ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଯଦି 20 ତମ ଦିନରେ ଆବେଦନର ସ୍ମାରକ ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ଅର୍ଥାତ୍, ସୀମା ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବାର 10 ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 10 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଆବେଦନ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଆବେଦନ ହେବ; ଏହା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ହେବ ଏବଂ ସୀମାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯଦି ସୀମା ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ସେହି ଦିନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଧରାଯିବ ଯେତେବେଳେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଯଦିଓ ଆବେଦନର ସ୍ମାରକ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ସୀମା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା | ଏହା ପରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଥିଲା କି ନାହିଁ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଠିକ୍ ତାହା ହିଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆମ ମତରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30(1) ର ଉପଧାରା (2) ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 30ରେ ଥିବା ପ୍ରାବଧାନର ପ୍ରଭାବ | ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିବା ଦୁଇଟି ମାମଲା, ଅର୍ଥାତ୍, *ଭେଙ୍କଟଗିରିର ରାଜା ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ*[1] *ଏବଂ କାମଦାର ବ୍ରଦର୍ସ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ*[2] ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।

ଆବେଦନଟି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।

[1] [1955] 28 I.T.R. 189
[2] [1955] 27 I.T.R. 176